

การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย

นายณวัฒน์ เนียมแสง

ศูนย์วิทยพัทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

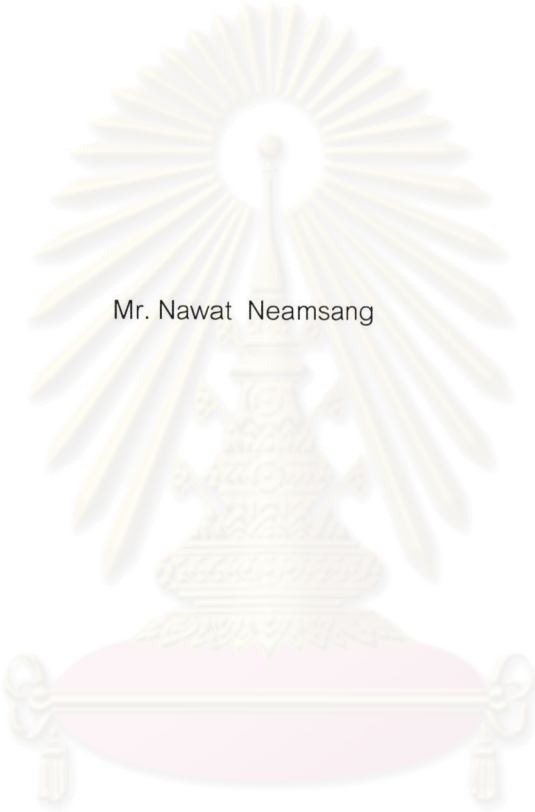
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-3339-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF HOME ECONOMICS PUBLICATIONS PUBLISHED IN THAILAND

Mr. Nawat Neamsang

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science
Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-3339-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย

โดย

นายฉวีวัฒน์ เนียมแสง

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

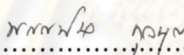
อาจารย์ที่ปรึกษา

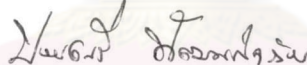
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณพิมล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชัยพร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ดวงเนตร วงศ์ประทีป)

นายฉวีวัฒน์ นิยมแสง : การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย
(AN ANALYSIS OF HOME ECONOMICS PUBLICATIONS PUBLISHED IN
THAILAND)

อ. ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ, 113 หน้า. ISBN 974-14-3339-5.

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย ในด้านผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา ปีที่พิมพ์ และลักษณะการจัดพิมพ์ รวมทั้งศึกษาจำนวน ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบบันทึกข้อมูลเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยรวบรวมและวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยจำนวน 4,344 รายการ และสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์จำนวน 6 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่มีชื่อผู้เขียน ผู้เขียน สิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุดผลิตโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นหนังสือทั่วไป มีเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการ พิมพ์ในระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2546 และมีจำนวนหน้าระหว่าง 50 – 150 หน้า อัตราส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบมีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีภาพประกอบ และอัตราส่วนสิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบขาว – ดำ มีจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ที่มีภาพประกอบสี

ในด้านจำนวนสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยพบว่า ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่ง มีจำนวนสิ่งพิมพ์ไม่ถึงครึ่งหนึ่งของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยทั้งหมด (4,344 รายการ) โดยห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทุกแห่งมีหนังสือทั่วไปจำนวนมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นๆ และเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาอาหารและโภชนาการมากกว่าเนื้อหาคหกรรมศาสตร์ด้านอื่น และเป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตในระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2539 จำนวนมากที่สุด

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติ.....*ฉวีวัฒน์ นิยมแสง*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ*.....

4580136422 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD : PUBLICATIONs / HOME ECONOMICS

NAWAT NEAMSANG: AN ANALYSIS OF HOME ECONOMICS
 PUBLICATIONS PUBLISHED IN THAILAND. THESIS ADVISOR :
 ASST. PROF. PRAYONGSRI PATTANAKITCHAMROON, 113 pp.
 ISBN 974-14-1844-2.

The research method for this project was to survey Home Economics publications published in Thailand. The objectives of the research were to analyze these publications in two ways. The first was to provide an analysis of different Home Economics titles by exploring the following aspects: producer(s), type, subject matter, year published, and publication characteristics. The second was to explore the amount, type, subject matter, and year published for Home Economics publications available in six different university libraries where Home Economics courses are taught in Thailand.

The study used a collecting data form to gather information which was collected and then analyzed for the purposes of the project. Information was collected in two ways: 1) from a total of 4,344 Thai Home Economics publication items, and 2) from publications located in libraries at six different universities where Home Economics courses are taught.

Research results for the 4,344 titles surveyed indicated that most Home Economics publications published in Thailand used an individual name(s) as the author(s). The highest number were printed by private publishers, were general books, included subject matter related to food and nutrition, were printed between 1997 and 2003, and had between 50 and 150 pages. There were more items which included photographs than those that did not, and the rate of those with black and white photographs was more than those with color photos.

Results for the Home Economics publications found in university libraries indicated that at all six university library locations the Home Economics publications accounted for less than half of all the available publications. The Kasetsart University library had the highest number of Home Economics publications. At all six of the university libraries, the number of general books was always higher than the number of other types of publications. There were more publications regarding food and nutrition than all other subject matter of Home Economics publications, and the highest number of Home Economics publications was published between the years 1987 and 1996.

Department Library Science

Student's signature *Nawat Neamsang*

Field of study Library and Information Science

Advisor's signature *Prayongsi Pattanakitchamroon*

Academic year 2005

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ อาจารย์ ดร. ยรรยง เต็งอำนวย ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ท่านได้ถ่ายทอดวิชาความรู้อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งกรุณาช่วยตรวจทาน แก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ธงชัย โรจน์กังสดาล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. โกเมน พิบูลย์โรจน์ จาก และคุณสุรสิทธิ์ มัลลิกานิล ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งยังได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเนื้อหาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดีตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่านในสาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรให้กับผู้เขียน นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุข

ท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ประการใดแล้ว ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้เขียน แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องประการใดแล้ว ผู้เขียนขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์.....	4
	สมมติฐาน.....	4
	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	5
	ขอบเขตการวิจัย / ประชากร.....	5
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	ปริทัศน์วรรณกรรม.....	9
	ความหมายและขอบเขตของเนื้อหาทฤษฎี.....	9
	บทบาทของทฤษฎีและความสำคัญ.....	11
	สิ่งพิมพ์ทางด้านทฤษฎี.....	13
	การศึกษาและหลักสูตรสาขาวิชาทฤษฎีของไทย.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
	การศึกษาและค้นคว้า.....	30
	การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น	31
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	32
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32

บทที่	หน้า
การทดสอบเครื่องมือ.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
การนำเสนอผลงานวิจัย.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านเกษตรศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทย	
ในด้านผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา ปีที่พิมพ์ และลักษณะการจัดพิมพ์.....	38
ตอนที่ 2 จำนวน ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์ทางด้านเกษตรศาสตร์	
ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาเกษตรศาสตร์.....	78
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
รายการอ้างอิง	103
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบบันทึก.....	109
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ผู้เขียนสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	40
2. หน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	42
3. ประเภทของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	44
4. ประเภทของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต.....	46
5. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	49
6. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์.....	53
7. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต.....	55
8. ปีที่พิมพ์สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	57
9. ปีที่พิมพ์จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	59
10. ปีที่พิมพ์จำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	61
11. ปีที่พิมพ์จำแนกตามเนื้อหาสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	63
12. จำนวนหน้าของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	65
13. จำนวนหน้าจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	67
14. จำนวนหน้าจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	69
15. ภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์.....	71
16. ภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิต.....	73
17. ภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์.....	75
18. ภาพประกอบของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์จำแนกตามเนื้อหา.....	77
19. จำนวนหน้าของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์.....	79
20. ประเภทของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์.....	82
21. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์.....	84
22. ปีที่สิ่งพิมพ์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์.....	86